

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 942/2022
24.03.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужиоца АА из Републике Хрватске, чији је пуномоћник Славиша Перовић, адвокат из ..., против туженог АД Индустрија обуће „Београд“, чији је пуномоћник Драгомир Настић, адвокат из ..., ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Гж 4374/21 од 08.09.2021. године, у седници већа одржаној 24.03.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против решења Апелационог суда у Београду Гж 4374/21 од 08.09.2021. године.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Београду Гж 4374/21 од 08.09.2021. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца и потврђено решење Вишег суда у Београду П 17553/18 од 18.05.2021. године, којим се тај суд огласио ненадлежним за поступање у овој правној ствари, укинуо све спроведене радње у поступку и тужбу тужиоца одбацио.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијано решење, у смислу члана 408. у вези члана 420. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а на коју се неосновано указује у ревизији.

Према стању у списима, тужилац тужбом тражи утврђење ништавости два уговора о продаји, оверена пред Четвртим општинским судом у Београду 21.04.2005. године, закључена између туженог, као продавца и тужиоца, као купца, а који за

предмет имају непокретности које се налазе у ..., Републици Хрватској и повраћај датог по основу наведених уговора, односно исплату тржишне вредности предмета купопродаје према ценама у време пресуђења. Чланом 8. спорних уговора, странке су за случај спора уговориле надлежност Опћинског суда у Шибенику. У одговору на тужбу тужени је задржао право да се на припремном рочишту изјасни о наводима из тужбе и истакне законом прописане приговоре. Припремно рочиште је започето 15.09.2020. године, а настављено 18.05.2021. године. У међувремену је тужени у поднеску од 31.12.2020. године, дакле пре него што је припремно рочиште закључено и пре упуштања у расправљање у овој правној ствари, истакао приговор ненадлежности домаћег суда.

Стога су правилно нижестепени судови, применом чл. 16. и 26. Закона о парничном поступку и чл. 47, 49, 50. и 56. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља, пазећи на надлежност суда Републике Србије по службеној дужности, оценили да домаћи суд није надлежан за суђење у спору за утврђење ништавости уговора о продаји који за предмет имају непокретности које се не налазе на њеној територији, а да тужени за заснивање надлежности суда Републике Србије није дао свој пристанак.

Правилност тако донете одлуке се не доводи у сумњу ревизијом тужиоца.

Одредбом члана 26. ЗПП је прописано да је домаћи суд надлежан за суђење ако је његова надлежност за спор са међународним елементом изричито одређена законом или међународним уговором, а да је, ако у закону или међународном уговору нема изричите одредбе о надлежности домаћег суда за одређену врсту спорова, домаћи суд надлежан за суђење у тој врсти спорова и ако његова надлежност произлази из одредаба закона о месној надлежности домаћег суда.

Следствено томе, приликом оцене надлежности сваки суд полази од прописа своје земље примењујући сопствено право. У нашем праву Закон о решавању сукоба закона са прописима других земаља („Службени лист СФРЈ“, бр. 43/82, 72/82, „Службени лист СРЈ“, бр. 46/96, „Службени гласник РС“, бр. 46/2006) садржи норме о надлежности домаћег суда у стварима са међународним елементом, па је тако чланом 56. прописана искључива надлежност суда Републике Србије у споровима о праву својине и другим стварним правима на непокретности, у споровима због сметања поседа на непокретности, као и у споровима насталим из закупних или најамних односа у погледу непокретности, или из уговора о коришћењу стана или пословних просторија, ако се непокретност налази на територији Републике Србије.

За правилну оцену о надлежности домаћег суда, у смислу члана 16. став 3. ЗПП од значаја је и пристанак туженог за заснивање надлежности домаћег суда у прилог чему говори и члан 50. Закона о решавању сукоба закона са прописима других земаља којим је прописано да се, кад надлежност суда Републике Србије зависи од пристанка туженог да суди тај суд, сматра да је тужени дао пристанак подношењем одговора на тужбу, а није оспорио надлежност, или се упустио у расправљање.

Како се у конкретном случају ради о спору за утврђење ништавости уговора који за предмет имају непокретности на територији Републике Хрватске, а тужени је пре упуштања у расправљање истакао приговор ненадлежности домаћег суда (из чега произлази да није дао свој пристанак за заснивање надлежности суда Републике

Србије) по оцени Врховног касационог суда нижестепени судови су правилном применом наведених законских одредаба и у одсуству тачке везивања која би успоставила надлежност домаћег суда, јер надлежност домаћег суда у овој врсти спора не произлази ни из одредаба закона о месној надлежности домаћег суда, оценили да за поступање по поднетој тужби није надлежан домаћи суд, тим пре што су чланом 8. предметних уговора странке за случај спора уговориле надлежност Опћинског суда у Шибенику.

У ревизији тужилац понавља наводе истакнуте у жалби против првостепеног решења. Другостепени суд је у образложењу побијаног решења оценио све жалбене наводе тужиоца који су били од значаја за правилну одлуку о изјављеној жалби и за своју одлуку је дао довољне и јасне разлоге, које као правилне прихвата и овај суд.

Из наведених разлога, применом члана 414., у вези члана 420. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**